

## ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

για Σ/Ν

### Επιτάχυνση και διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων

---

Η Ελλάδα, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει τις τελευταίες δεκαετίες στην Ευρώπη, δεν έχει μέχρι σήμερα διαμορφώσει ένα ολοκληρωμένο και σύγχρονο πλαίσιο προκειμένου να ενθαρρύνει την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας, μέσω ρυθμίσεων που διευκολύνουν την προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων και τη χρηματοδότηση και κατασκευή μεγάλων αναπτυξιακών έργων, κυρίως μέσω συνεργασιών Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Οι μεγάλες καθυστερήσεις που σημειώνονται λόγω των γνωστών, χρόνιων αδυναμιών της διοίκησης συντηρούν ένα περιβάλλον που αποθαρρύνει σταθερά τους επενδυτές και συνθλίβει την ανάπτυξη της χώρας.

Η κρίσιμη οικονομική συγκυρία απαιτεί ταχύτητα, ευελιξία και αποτελεσματικότητα. Για να ανακτήσει η οικονομία τον βηματισμό της και η χώρα την αξιοπιστία της είναι ανάγκη να παρέχει στην πράξη στη διεθνή και Ελληνική επενδυτική κοινότητα ένα σταθερό και διαφανές επενδυτικό πλαίσιο, το οποίο θα λειτουργήσει ως εργαλείο απεμπλοκής από τις χρονίζουσες αγκυλώσεις και ταυτόχρονης αξιοποίησης των δυνατοτήτων που έχει η χώρα.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες της Ελληνικής, της Ευρωπαϊκής αλλά και της παγκόσμιας οικονομίας, με το παρόν νομοθέτημα εισάγεται για πρώτη φορά ένα ειδικό, ευέλικτο, διαφανές, αντικειμενικό και αποτελεσματικό πλαίσιο κανόνων, διαδικασιών και διοικητικών δομών για την υλοποίηση μεγάλων δημοσίων και ιδιωτικών έργων, σε σύμπνοια με τις περιβαλλοντικές αρχές με σκοπό τη δημιουργία σύγχρονων υποδομών, δικτύων και τελικά υπηρεσιών προς τους πολίτες. Ένα πλαίσιο κανόνων που θα λειτουργήσει ως εργαλείο για τη στήριξη της εθνικής οικονομίας, τη δημιουργία ενός νέου εθνικού μοντέλου ανάπτυξης, τη διασφάλιση μίας βιώσιμης και αυτοτροφοδοτούμενης προοπτικής, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, τη δημιουργία δομικών προϋποθέσεων στήριξης και αύξησης της απασχόλησης, την παροχή νέων, σύγχρονων και τεχνολογικά προωθημένων υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στον φορολογούμενο.

Με το παρόν νομοσχέδιο εισάγονται, μεταξύ άλλων, και οι ακόλουθες καινοτομίες:

1. Προσδιορίζεται αντικειμενικά, με βάση τη σημαντικότητα και το εύρος της θετικής επίδρασης μιας επένδυσης στην Εθνική Οικονομία, η έννοια του Στρατηγικής Επένδυσης.
2. Καθιερώνονται κριτήρια ποσοτικά και ποιοτικά για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων δημόσιου ή/και ιδιωτικού χαρακτήρα στη διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων. Την υπαγωγή αποφασίζει η Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων.
3. Εισάγεται ένα νέο ολοκληρωμένο πλαίσιο κανόνων, διαδικασιών και υποχρεώσεων του Δημοσίου, συνδεδεμένων με δεσμευτικές προθεσμίες εξέτασης και έγκρισης, ως μία νέα «λεωφόρος ταχείας κυκλοφορίας» για την υποστήριξη και υλοποίηση μεγάλων επενδυτικών σχεδίων, με προέλευση είτε τον ιδιωτικό τομέα ή και τον δημόσιο.
4. Σχεδιάζεται ένα νέο, διαφανές, αντικειμενικό και αποτελεσματικό σύστημα παραγωγής Στρατηγικών Επενδύσεων, με έμφαση στις συνεργασίες μεταξύ Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, το οποίο απαλείφει στρεβλώσεις, υποκειμενικές

- αξιολογήσεις επιτροπών και μηχανισμούς κινητροδότησης της διαπλοκής κατά τις διαγωνιστικές διαδικασίες.
5. Εισάγεται νέα διοικητική δομή με τη συνολική ευθύνη συντονισμού, παρακολούθησης και υλοποίησης του νέου πλαισίου. Την υπαγωγή επενδύσεων και έργων στο νέο πλαίσιο αποφασίζει η Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων. Την εποπτεία, το συντονισμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης αναλαμβάνει ο Υπουργός Επικρατείας.
  6. Ενισχύεται και αναβαθμίζεται η εταιρία Invest in Greece, αναλαμβάνοντας την ευθύνη λειτουργίας της «υπηρεσίας μιας στάσης» (one-stop-shop) για τις στρατηγικές επενδύσεις και τα μεγάλα έργα, με κλειστές προθεσμίες υλοποίησης.
  7. Προβλέπονται ταχείες και διαφανείς διαγωνιστικές και αδειοδοτικές διαδικασίες καθώς και διαδικασίες που αφορούν αναγκαστικές απαλλοτριώσεις και δικαστικές προσβολές στο πλαίσιο των κανόνων που θέτει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
  8. Για τον ορθολογικό σχεδιασμό και την ολοκληρωμένη ανάπτυξη των περιοχών υποδοχής των Στρατηγικών Επενδύσεων καθώς και των βοηθητικών και συνοδών έργων τους προβλέπεται η κατάρτιση και έγκριση Ειδικών Σχεδίων Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης.
  9. Για όλες τις διαδικασίες ενώπιον διοικητικών αρχών και της Invest in Greece καθιερώνονται σύντομες προθεσμίες μετά την παρέλευση των οποίων θεωρείται ότι έχουν εγκριθεί τα υποβληθέντα σχέδια και οι αιτήσεις.

Με το παρόν νομοσχέδιο καταργούνται οι αποσπασματικές και ανεπαρκείς ρυθμίσεις που εμβόλιμα εισήλθαν σε άσχετο νομοσχέδιο για τη ρύθμιση των ημιυπαίθριων (ν. 3775/2009 ΦΕΚ Α' 122) με τις οποίες καθιερωνόταν διαδικασία ταχείας αδειοδότησης σε ορισμένα πεδία με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων. Πλέον συγκροτείται ένα συνολικό αναπτυξιακό σύστημα για την προετοιμασία και εκτέλεση των Στρατηγικών Επενδύσεων που περιλαμβάνει όχι μόνο το κεφάλαιο των αδειοδοτήσεων αλλά επίσης και της κατάρτισης Ειδικών Σχεδίων Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης, των αναγκαιών απαλλοτριώσεων, των δικαστικών ζητημάτων που ανακύπτουν και των συναφών οργανωτικών, χωροταξικών και πολεοδομικών θεμάτων.

Με την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής προβλέπεται να απεμπλακούν οι εκκρεμείς διαδικασίες μεγάλων έργων και να δοθεί πραγματική αναπτυξιακή ώθηση στην ελληνική οικονομία με τη δημιουργία ενός σίγουρου επενδυτικού περιβάλλοντος για τους ενδιαφερόμενους. Για το λόγο αυτό έχει αξιοποιηθεί η νομοθετική εμπειρία του παρελθόντος σε σχέση με αντίστοιχες προσπάθειες.

Η διαδικασία διαβούλευσης ήταν επιτυχής και παραγωγική. Κατά τη διάρκειά της υποβλήθηκαν παρατηρήσεις, σχόλια και προτάσεις τόσο από φορείς και κοινωνικούς εταίρους όσο και από πολίτες. Στην συντριπτική τους πλειοψηφία, φορείς και πολίτες αναγνώρισαν την ανάγκη για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού εργαλείου προώθησης των επενδύσεων στη χώρα και επιβράβευσαν την Κυβέρνηση για τη νομοθετική της πρωτοβουλία. Σε αρκετές περιπτώσεις φορέων που εκπροσωπούν σημαντικά τμήματα της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του τόπου οι παρατηρήσεις υπήρξαν ιδιαίτερος τολμηρές, συμβάλλοντας στην περαιτέρω βελτίωση του αρχικού σχεδίου.

Οι παρατηρήσεις που ενσωματώθηκαν στο Σχέδιο Νόμου αφορούσαν κατά κύριο λόγο οργανωτικές παρεμβάσεις, όπως α) η δημιουργία ειδικής Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων, η οποία θα διασφαλίζει τη συνεκτικότητα του στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδίου της χώρας και την αξιοποίηση του γεωπολιτικού της

πλεονεκτήματος, ή β) την απευθείας υπαγωγή της εταιρίας Invest in Greece στην εποπτεία του Υπουργού Επικρατείας που θα διασφαλίζει την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη προώθηση των επενδυτικών σχεδίων, είτε παρεμβάσεις στις επιμέρους λειτουργίες αξιολόγησης, έγκρισης και προώθησης των στρατηγικών επενδύσεων εκ μέρους του Κράτους, όπως γ) η πρόβλεψη αναφοράς στην προστασία του περιβάλλοντος ως κριτήριο αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων, δ) η σύντμηση της προθεσμίας για την απόφαση ένταξης επενδυτικών σχεδίων από τη Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων, ε) η πρόβλεψη για παράθεση αναλυτικών περιεχομένων του επιχειρησιακού σχεδίου, στ) η μη καθυστέρηση των αδειοδοτήσεων από τη διαδικασία ολοκλήρωσης των ΕΣΟΑ, ζ) η σαφής εξειδίκευση και διάκριση μεταξύ βοηθητικών και συνοδών έργων, η) η απαλλαγή από επιπλέον και επαναλαμβανόμενες διαδικασίες έγκρισης περιβαλλοντολογικών όρων, από τη στιγμή που ήδη κατά το νόμο έχουν εγκριθεί αυτοί, και θ) η πρόνοια για αναγκαστικές απαλλοτριώσεις και στις ιδιωτικές επενδύσεις, η εκτίμηση της αξίας των οποίων θα γίνεται από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών.

Το παρόν σχέδιο νόμου εισάγει αντικειμενικά κριτήρια προσδιορισμού μιας στρατηγικής επένδυσης, η οποία μπορεί να υπαχθεί στις προβλέψεις του. Δεν αφορά το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων ανεξαρτήτως προϋπολογισμού ή στόχευσης. Το σχέδιο νόμου εισάγει στο νομικό οπλοστάσιο της χώρας μία νέα «εξαιρετική» διαδικασία, η οποία σήμερα θα δοκιμαστεί στην πράξη για μεγάλες στρατηγικές επενδύσεις. Εφόσον επιτύχει, θα καταστεί ο προπομπός για την υιοθέτηση και άλλων ρυθμίσεων για την υπαγωγή όλο και περισσότερων επενδύσεων σε αντίστοιχες διαδικασίες. Αυτός ακριβώς ήταν και ο λόγος για τον οποίο παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν και αφορούσαν τροποποιήσεις που θα επέτρεπαν σε κάθε επενδυτικό σχέδιο, ανεξαρτήτως κόστους επένδυσης ή μείζονος σημασίας για την οικονομία, να υπάγεται στις ρυθμίσεις του, δεν ενσωματώθηκαν στο Σχέδιο Νόμου. Επίσης δεν υιοθετήθηκαν προτάσεις για ένταξη στη διαδικασία δυνητικών και «μη ωρίμων» επιχειρησιακών σχεδίων (όπως π.χ. απλή ανταλλαγή επιστολών εκδήλωσης ενδιαφέροντος), καθώς είναι σαφές πως η διαδικασία αυτή αφορά την προσέλκυση και υλοποίηση ώριμων επενδύσεων με υπαρκτό και εκπεφρασμένο επενδυτικό ενδιαφέρον